

Att försörja sig som fågelskådare – går det i Sverige idag?

Gigi Sahlstrand

Jag satt som vanligt i de oändliga bilköerna då tanken kom... Några år innan hade vi flyttat till Färingsö för att komma ut i naturen och nära fåglarna men ändå gick det inte undvika de tröttsamma tidskrävande köerna varje dag. Tanken som dök upp var ”*Kan man leva på fågelskådning?*”. Direkt när jag kom hem började jag räkna på det och en massa kreativa idéer dök upp. Jo, det kan gå – jag kommer inte att bli rik på pengar men rik på livskvalitet! Jag ville ge drömmen en chans, fungerar det inte så får jag väl gå tillbaka till IT-branschen som jag ville lämna. Nu har det gått 3,5 år och det går över förväntan!

Vad gör då en professionell fågelskådare? Min största del av inkomsten är guidningar vilket jag också tycker är det roligaste. Kanske är det gamla ridläraren i mig som gör sig påmind (jag höll på med det i 11 år: 1988–1998). Guidningarna kan bestå av fasta 2–3 timmars turer i Stockholms-trakten eller vid Svartsjövikens som vem som

helst kan haka på men även resor både inom och utanför Sverige.

År 2015 blev det 9 resor utomlands som jag var ledare för och då nästan alltid i AviFaunas regi (SOF-BirdLife Sveriges arrangör för fågelresor). Något som ökar är specialguidningar, både för privatpersoner, företag eller föreningar/sällskap. Det är poppis att ge bort upplevelser och att fågelskåda är verkligen en underbar upplevelse!

Men man behöver göra lite mer än så för att kunna täcka upp ett helt år ekonomiskt, framförallt när det är lågsäsong på fågelskådningen. Då har jag kurser, främst i Studieförbundet och Vuxenskolans regi. Jag säljer också en del kikare och smarta tillbehör, håller föredrag, främst hos olika fågelföreningar i Sverige men även på mässor, bibliotek, företag m.m. Vidare samarbetar jag med Swarovski där jag visar och demonstrerar deras produkter på mässor och dylikt. Jag sponsras även av dem med produkter.

Runde, Norge 2013.

Vad krävs då för att bli en professionell fågelskådare? Egentligen detsamma som för att starta vilket företag som helst. Det är en fördel att verka i en storstad för få stor kundkrets, god entreprenörskänsla, lätt kunna marknadsföra sig (det fungerar mycket bra via sociala medier) och ha lite tur och tajming. Bra att även ha ett namn som många hört talas om – jag har fått en del uppmärksamhet genom att vara initiativtagare till nätverket Rapphönan, skrivit en uppmärksam bok, lett grupper i StOF m.m. Bästa tajmingen var att samma vecka jag började som professionell fågelskådare år 2012 så fick jag Rosenbergpriset tillsammans med Eva Stenvång Lindqvist för vårt arbete "...med att öppna nya vägar och metoder att sprida kunskap om fåglarna..."

Fågelintresset ökar stort i Sverige och media hakar på. Jag har fått in en bra fot hos både tv, radio och tidningar och får på så sätt en fantastisk reklam alldeles gratis. Här har det helt klart varit fördel med att vara kvinna, media vill just nu ha kvinnor som pratar bl.a. om fågelskådning.

Fördelarna med yrket är att man får träffa så många intressanta människor, man bör gilla människor om man ska jobba som guide, se fantastiska platser runt om i Sverige och världen och dess

fåglar och natur, utveckla och utvidga sin fågelkunskap, få jobba med sin hobby.

Finns det då några nackdelar? Det krävs mycket planering och administration så det blir många timmar vid datorn, min egen krysslista blir lidande – kunden är i fokus! Fast jag har egentligen inget problem med det, jag gläds med dem. Sen kan jag inte komma på något mer negativt.

Man får ofta frågan om vad som är tjuningen med fågelskådning? Jag kan ge många svar men kort och gott kan man kanske säga det förenar nytta med nöje. Du kommer ut i naturen, får frisk luft och du rör på dig, samt du får ofta nya upplevelser. Låt mig berätta om ett sådant ögonblick från mitt senaste utlandsjobb, den var till Oman i november 2015: *Vi stod vid en bergskant och väntade på skymningen för lyssna efter en arabisk dvärguv. När skymningen kom började en dvärguv ropa, Jaaa! Men precis då blev det ett bönutrop från en högtalarmast som ekade högt i bergen varav den lilla ugglan tystnade. Typiskt tänkte vi alla argt och besviket. Men då satte istället en flock vargar igång att yla på grund av utropet alldeles i närheten - så häftigt! När allting hade lugnat ner sig fick vi sammanlagt höra inte mindre än sju arabiska dvärguvar.*

Med AviFauna i Jordanien 2014.